

LKB Riskhantering AB

Kvalitativ riskbedömning:
Bostäder på fastigheten Gladan 7 intill
bensinstation på fastigheten Vråken 9 i
Söderhamns Kommun

INNEHÅLL

1 Inledning	3
1.1 Bakgrund och syfte	3
1.2 Avgränsningar och omfattning	3
2 Förutsättningar	4
2.1 Bostäder Gladan 7	4
2.2 Bensinstation Vråken 9	5-6
2.3 Regler och riktlinjer	7-8
4 Bedömning och slutsats	8

1 Inledning

1.1 Bakgrund och syfte

Byggnadsnämnden i Söderhamns kommun begär en riskutredning i syfte att utreda möjligheten att ändra användningssätt på fastigheten Gladan 7 från verksamhetsklass Vk4 (hotell) till verksamhetsklass Vk3A (bostäder), med avseende på närheten till befintlig bensinstation på fastigheten Vråken 9.

Riskbedömningen är till stor del baserad på tidigare riskbedömningar som legat till grund för tillståndsgivningen för bensinstationen på fastigheten Vråken 9, samt MSB:s handbok publ-nr: MSB822-mars 2015. Riskbedömningen görs för att svara på byggnadsnämndens begäran om riskutredning.

Enligt 7 § lagen om brandfarliga och explosiva varor krävs en utredning om risker för verksamheten. Befintliga bensinstationer kan i större eller mindre grad vara uppförda enligt ovan angivna handbok. För anläggningar som avviker från handboken kan utredningen om risker behöva revideras och åtgärder vidtas.

För en bensinstation som är utförd enligt ovan angivna handbok uppfyller kraven som ställs på bensinstationer intill bland annat bostäder och någon ytterligare riskbedömning bedöm inte vara nödvändig.

1.2 Avgränsningar och omfattning

Övergripande regler om hantering av brandfarliga gaser och vätskor finns i lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor samt i tillhörande förordning (2010:1075). Mer detaljerade krav finns i Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och andra myndigheters föreskrifter.

Det finns inga föreskrifter som enbart reglerar hantering av brandfarliga varor på bensinstationer. Däremot innehåller flera av MSB:s föreskrifter bestämmelser som är tillämpliga på bensinstationer bland annat inom följande områden:

- Hantering av brandfarliga gaser och vätskor
- Explosionsfarlig miljö och klassning
- Konstruktion, tillverkning, installation och kontroll av cisterner med anslutna rör- eller slangledningar och tillhörande utrustning samt krav på korrosionsskyddssystem
- Tillståndsfrågor

MSB:s handbok publ.nr: MSB822- Mars 2015 innehåller **föreskrifter och allmänna råd som är tillämpliga på bensinstationer**. Ordningen i handboken har stuvats om och information har tillfogats som ytterligare upplysning, vägledning och utbildning.

Om det förekommer någon avvikelse från redovisade föreskrifter i MSB:s handbok är det alltid föreskrifternas original text som gäller.

Utredningen omfattar en bedömning utifrån MSB:s handbok (Mars 2015 befintliga föreskrifter och allmänna råd). Bedömningen gäller säkerhetsaspekten med avseende på bensinstationen och förslag på lämpliga skyddsåtgärder om så anses påkallat.

Utredningen tar inte hänsyn till eventuella transporter av farligt gods längs med brädgårdsgatan då vägen inte är utpekad som transportled för farligt gods. Störningar så som buller och lukt från bensinstationens verksamhet har inte behandlats i denna riskutredning.

2 Förutsättningar

2.1 Fastigheten Gladan 7

Fastigheten Gladan 7 ligger intill Brädgårdsgatan som leder till centrum i Söderhamns kommun och befintlig byggnad har bygglov för att bedriva hotellverksamhet, byggnaden har också utgjort boende för asylsökande.

Avsikten är att ändra verksamheten i byggnaden på fastigheten Gladan 7 från verksamhetsklass Vk4 (hotell) till verksamhetsklass Vk3A

Söder om fastigheten Gladan 7 ligger den befintliga bensinstationen på fastigheten Vråken 9.

Avståndet mellan byggnaden på fastigheten Gladan 7 och bensinstationen på fastigheten Vråken 9 överstiger 25 meter som är kravet mellan en bensinstation och bostäder se tabell 1 under punkt 2.3.

2.2

Befintlig bensinstations utformning, avstånd till plats där människor vanligen vistas, mätarskåp, pejlförskruvning och avluftsörsmynning.

Avstånden till riskkällorna inom bensinstationsområdet till bostäder och andra verksamheter är betryggande. Riskkällorna utgörs av mätarskåp, avluftsör, cisterner ovan mark, cisternanslutningar, lossningsplats för tankfordon etc. se tabell 1 i punkt 2.3.

Lossningsplats för tankfordon:

Lossningsplatsen är utformad så att tankfordon med lätthet kan köra till och från platsen utan att backa.

Den omgivande trafiken försämrar inte säkerheten vid lossning eftersom tankfordonet befinner sig helt inom bensinstationsområdet vid lossningsarbetet.

Tankfordonets placering under lossningen är betryggande med avseende på närheten till byggnader exv. bostäder och annan verksamhet eftersom avstånden i tabell 1 i ovan nämnda handbok uppfylls.

Trafikplanering inom bensinstationsområdet:

Bensinstationen är så planerad att den som besöker bensinstationen i andra syften än att tanka inte behöver passera genom spillzoner eller närmare än 12 meter från påfyllningsanslutning till cistern för andra bränslen än diesel (samtliga cisterner ligger under jord).

Mätarskåp:

Mätarskåpen är placerade på avstånd som överstiger avstånden från bostadshus etc. som anges i tabell 1.

Pejlförskruvning:

Pejlförskruvning är placerade på avstånd som överstiger avstånden från bostadshus etc. som anges i tabell 1.

Avluftningsrörsmynning till cistern:

Avluftningsrörs mynningar är placerade på avstånd som överstiger avstånden från bostadshus etc. som anges i tabell 1.

Den befintliga bensinstationen är en automatstation, vid bensinstationen hanteras följande petroleumprodukter i cisterner under jord:

50 000 liter bensin klass 1 förvarad i cistern under jord

30 000 liter diesel klass 3 förvarad i cistern under jord

20 000 liter E85 klass 1 förvarad i cistern under jord

Hantering av nämnda varor innebär försäljning till kund genom pumpstation.

Någon annan hantering av brandfarliga varor förekommer inte vid bensinstationen.

2.3 Regler och riktlinjer

Regler och riktlinjer som bedöms relevanta och tillämpbara för aktuellt område (Vråken 9) är följande:

MSB:s handbok Mars 2015 (Hantering av brandfarliga gaser och vätskor på bensinstationer) sammanfattar föreskrifter och bestämmelser som är tillämpliga på en bensinstation.

Boverket bättre plats för arbete

Tabell 1 Avstånd

När en bensinstation planeras är det viktigt att riskkällor, t.ex. mätarskåp, avluftningsrör, cistern ovan mark, cisternanslutningar, lossningsplats för tankfordon etc. placeras på betryggande avstånd från byggnader och andra verksamheter. Tabell 1 visar exempel på godtagbara avstånd mellan olika objekt och utrustning för drivmedel på en bensinstation. Avstånden förutsätter plana ytor (bortsett från svag dosering, t.ex. vid spillzon). Särskilda omständigheter (t.ex. kraftiga höjdskillnader) kan motivera kortare eller längre avstånd. Tabellen gäller drivmedel med flampunkt 30 °C eller lägre. Observera att man inte skiljer på föreståndarens bostad och andra bostäder när man bedömer avstånd enligt tabellen nedan. På en bensinstation finns även klassade områden och förbudsområden som man behöver ta hänsyn till.

Objekt/Risk källa	Påfyllningsanslutning till cistern	Mätarskåp	Pejlförskruvning	Cisternavluftningsmynning
Plats där människor vanligen vistas (t.ex. bostad, kontor, gatukök, butik, servering, busshållplats), verksamheter och objekt med stor brandbelastning, verkstad eller annan lokal där gnistbildande verksamhet eller öppen eld förekommer	25	18	6	12

Avstånd på bensinstation

Boverket, Bättre plats för arbete

De avstånd som anges i *Bättre plats för arbete* är ofta betydligt större än avstånd som anges i t.ex. föreskrifter om hantering av brandfarliga vätskor. Detta beror på att man i *Bättre plats för arbete* tagit hänsyn inte bara direkta olyckseffekter utan även andra aspekter såsom buller, lukt och andra störningar. Dessa effekter ger som regel upphov till betydligt större påverkansområde än direkta olyckseffekter. För bensinstationer innefattar detta t.ex. störningar från trafik (buller, avgaser, strålkastarljus) dag- och nattetid.

För bensinstationer rekommenderas i *Bättre plats för arbete* ett skyddsavstånd på 100 meter mellan bensinstation och bostäder.

Enligt samma skrift kan åtgärder införas som begränsar negativa konsekvenser med bensinstationer. Exempelvis kan bullerplank och vegetation förbättra situationen både ur bullersynpunkt samt med avseende på störningar från bilstrålkastare.

3 Bedömning och slutsats

Ur ett säkerhetsperspektiv (olycksrisk med avseende på hanterade ämnen på bensinstationen) krävs ett minimiavstånd på 25 meter från lossningsplats för tankbilar till bostäder enligt de riktlinjer som tillämpas.

Befintliga avstånd mellan riskkällorna på bensinstationen och bostäder och andra verksamheter är följande:

- Lossningsplats för tankfordon: 34 meter till bostadshus
- Avluftsrohrsmyning: 33 meter till bostadshus
- Närmaste pejlförskruvning: 34 meter till bostadshus
- Närmaste mätarskåp: 34 meter till bostadshus

Se även situationsplanen samt klassningsplanen.

Där med följer alltså ovan angivna avstånd riktlinjerna i MSB:s handbok publ.nr: MSB822-Mars 2015, **föreskrifter och allmänna råd som är tillämpliga på bensinstationer.**

Baserat på ovanstående redogörelse görs bedömningen att avstånd mellan bensinstationen och planerad verksamhet i fastigheten Gladan 7 (bostäder) är tillräckliga utan särskilda säkerhetsåtgärder för bostäderna.